

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0.11.00.00-610 - 475
Konu : Yazılı Soru Önergesi

02 Mart 2009

11323

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/01/2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6578-11132/23468 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/6578 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06520 Ankara
Tel : 0312 212 20 72 Faks: 0312 215 18 00
www.csgeb.gov.tr

İrtibat : VHKİ Bilal ÖZÇELİK
Tel : 296 64 39
bilal@csgeb.gov.tr

**BURSA MİLLETVEKİLİ İSMET BÜYÜKATAMAN'IN 7/6578 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Bilindiği üzere 26/05/2008 tarihli ve 26887 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 15/05/2008 tarihli ve 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 18 inci ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanun'una "Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneği" başlığı altında Ek Madde 2 eklenmiştir.

Bu ödeneğinin finansmanı İşsizlik Sigortası Fonundan sağlanmaktadır. 31.01.2009 tarihi sonu itibarıyla İşsizlik Sigortası fon varlığı 39 milyar 38 milyon TL'dir.

Fondan, 2005 yılında 21 kişiye 10.566,94 TL, 2006 yılında 217 kişiye 64.398,01 TL, 2007 yılında 40 kişiye 22.051,13 TL, Ocak 2009 ayında ise 651 kişiye toplam 491.729,48 TL kısa çalışma ödeneği ödenmiştir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun Geçici 6. maddesi gereğince Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelik vermek kaydıyla, 2008 yılına münhasır olmak üzere, Fonun mevcut nema gelirlerinden 1.300.000.000 TL aktarılmış olup, 2009-2012 yıllarında Fon tarafından tahsil edilecek nema gelirlerinin dörtte biri yine aynı kapsamda aktarılacaktır. Bu aktarım İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yapılmıştır.

İşsizliğin önlenmesi konusunda, hükümetimiz, bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarımızın tümünde hakim olan eğilim, sorunla yüzleştikten sonra geç kalınmış şekilde "reaktif" tutum takınmak değil, henüz sorunla yüz yüze gelmeden önce gerekli tedbirleri ve çözüm önerilerini devreye sokan "pro-aktif" yaklaşımdır. Bu yaklaşımla, işsizlik ya da kriz nedeniyle yeni işten çıkarılmalar henüz açığa çıkmadan ve önemli boyutlara ulaşmadan, bunu önleyecek, azaltacak adımlar atılmaktadır.

Gerek Hükümet Programı ve Acil Eylem Planı çerçevesinde öngörülen tedbirler, gerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın sorumluluğunda yürütülen ve daha çok sosyal politika yönünden önem arz eden faaliyetler ve gerekse kamu istihdam kurumumuz İŞKUR tarafından aktif ve pasif işgücü programları çerçevesinde yürütülen çalışmalar ve projeler, işsizliğin önlenmesine yönelik olarak atılan en genel adımlara işaret etmektedir.

Bunların yanı sıra, son dönemde hem "istihdam paketi", hem diğer bazı mevzuat değişiklikleri ve yeni uygulamalarla, işsizlikle mücadelenin iktisadi, hukuki ve idari zemini sağlamlaştırılmıştır. Bu yönde atılan adımların bazıları şöyledir:

- 18-29 yaş arası gençlerin ve işgücüne katılım oranı AB ülkelerine kıyasla oldukça düşük olan kadınların istihdamını artırmak amacıyla, mevcut istihdama ilave olarak işe alınan kadınlar ile gençlere ait SSK priminin 5 yıl boyunca kademeli olarak İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanması hükme bağlanmıştır.
- SSK primine esas alt kazancı ile asgari ücret eşitlenmiş ve işverenlerimize 8 puanlık bir prim avantajı sağlanmıştır.
- İşsizlik sigortası prim oranları, 2002 yılından başlayarak Bütçe Kanunları ile birer puan indirilerek tahsil edilmeye başlanmış olup, Kanun değişikliği ile bu uygulama 01.01.2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere süreklilik kazanmıştır.
- İşsizlik Sigortası Fonu'ndan sigortalı işsizlere ödenen "İşsizlik Ödeneği" miktarı artırılmıştır.
- İşsizlik Sigortası Kanunu, İŞKUR'a kayıtlı tüm işsizlere yönelik aktif istihdam faaliyetlerinin İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmasına imkan sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Böylece, İŞKUR'a kayıtlı tüm işsizlere işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu mesleklerde eğitim verilebilmesine imkan sağlanmıştır.
- Kişi başına bin 500 doların altında gelire sahip 49 ilimizde yapılacak yatırımlara arsa, vergi, sigorta primi ve enerji teşvikleri getirilmiştir.

- Kayıt dışı istihdamla mücadele amacıyla kurumlar arası çapraz kontrol ve koordinasyon imkanı getirilmiştir.
- OECD ülkeleri arasında istihdam üzerindeki yükün en fazla olduğu Türkiye’de bu yüklerin azaltılmasına yönelik adımlar atılmıştır. İşgücü maliyetlerinin azaltılması amacıyla, istihdam paketinde işveren SSK priminden 5 puanlık indirim getirilmiş, zorunlu istihdamın üzerindeki yükler kaldırılmış ve bu düzenlemelerle istihdam üzerindeki yükler hemen hemen OECD ortalamasına çekilmiştir.

Bu “genel” ve önleyici tedbirler yanında, yeni tedbirler de gündeme alınmış ve “kısa çalışma” uygulaması başlatılmıştır. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’nun Ek Madde 2’sine göre “kısa çalışma ödeneği”; genel ekonomik kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerinde işin geçici olarak en az dört hafta durması veya kısa çalışma hallerinde işçilere çalıştırılmadıkları süre için en fazla üç ay süre ile (TBMM kabul edilen yeni yasa ile bu süre altı ay olarak değiştirilmiştir) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yapılan tespit işleminden sonra ödenmektedir. Kısa çalışma ödeneğinin finansmanı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır. Kısa çalışma ödeneği ile, firma açısından tekrar işe alma, eğitim ve iş uyumu için gerekli olan bir takım giderlerin önlenmesi, işçiye de çalışılmayan dönemde gelir devamlılığının sağlanması amaçlanmıştır. Kısa çalışma ödeneğinin süresinin uzatılması ve ödenek miktarının artırılmasını öngören kanun yasalaşmıştır.

03.02.2009 tarihi itibarıyla Bursa ilinde 126 adet işyeri kısa çalışma uygulaması talebi ile başvuruda bulunmuş olup, 20 adet işyerinin kısa çalışma uygulaması talebi uygun bulunmuş diğerleri ile ilgili inceleme devam etmektedir.

İŞKUR, işini kaybeden işsizlere yönelik çalışmalar da yürütmektedir. İşyerlerinde bir hizmet akdine dayalı ve sigortalı olarak çalışırken, 4857 sayılı İş Kanunu’nun 25/II maddesinde belirtilen “ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri” dışındaki nedenlerle işlerini kaybedip, yeni bir iş bulmak ve işsizlik ödeneği almak üzere Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne (İŞKUR) bağlı il müdürlüklerine bizzat müracaat ederek kaydını yaptıran işsizlere, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu hükümleri kapsamında İŞKUR tarafından “işsizlik ödeneklerinin ödenmesi”, “hastalık ve analık sigortası primlerinin” yatırılması, “yeni bir işe yerleştirilme çalışmalarının yapılması”, “meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimlerinin sağlanması” hizmetleri verilmektedir.

İşini kaybeden işsizlere yönelik olarak İŞKUR tarafından yapılan “yeni bir işe yerleştirilme çalışmaları” sonucunda, mesleklerine uygun ve son yaptıkları işin ücret ve çalışma koşullarına yakın bir iş bulunamayan işsizlerin, “meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi hizmetleri” kapsamında iş piyasasında istihdam imkanı fazla olan mesleklerde yetiştirilerek işyerlerinde iş bulabilmelerini kolaylaştırmak veya kendi işlerini kurmalarına yardımcı olmak amacıyla “meslek edindirme eğitimlerinin”, “meslek geliştirme eğitimlerinin” ve “gelişen yeni teknolojilere uyum sağlama eğitimlerinin” verilmesi için İŞKUR tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22/1 maddesine göre kamu ve özel eğitim/öğretim kurumlarından, üniversitelerden, eğitim için yeterli mekana, donanım, ekipmana ve deneyime sahip olup, Milli Eğitim Bakanlığınca eğitim vermek üzere yetkilendirilen özel eğitim firmalarından, özel kesim işyerlerinden, özel mesleki eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden, işçi-işveren meslek kuruluşlarından, meslek odalarından, dernek, vakıf vb. sivil toplum kuruluşlarından mesleki eğitim hizmeti satın alınarak işgücü yetiştirme kursları düzenlenmektedir.

Bu kapsamda Bursa İline 2009 yılında mesleki eğitim için 9.237.285.-TL, toplum yararına çalışma programları (TYÇP) için 1.026.365.-TL olmak üzere toplam 10.263.650.-TL ödenek ayrılmış olup, ihtiyaç hasıl olması halinde daha fazla ödenek tahsis edilebilecektir.